

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/198/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816200728
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3816200728.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: M., zastúpeného B., proti odporcovi M., o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. februára 2016, č. k. 15C/13/2016-135, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal uložiť povinnosti odporcovi strpieť prechod a prejazd pešo a motorovými vozidlami cez pozemok par. reg. „C“ XXXX/X - ostatné plochy o výmere 640 m², vedenej na LV č. X, k.ú. O. navrhovateľom a ním povereným osobám v miere nevyhnutnej na užívanie stavby so súpisným číslom XXXXX, postavenej na pozemku par. reg. „C“ XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2157 m², vedených na LV č. XXXX k.ú. O., ďalej nariadiť odporcovi zdržať sa všetkých úkonov, ktorými by odporca rušil navrhovateľa a ním poverené osoby v prechode a prejazde pozemku par. reg. „C“ XXXX/X - ostatné plochy o výmere 640 m² a uložiť navrhovateľovi do 30 dní podať návrh na súd na začatie konania o zriadenie vecného bremena, práva prechodu a prejazdu cez pozemok predmetnej parcely. Zároveň súd rozhodol, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 6, 8, 9, § 76 ods.1 písm. f) O.s.p., § 151 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a na tú skutočnosť, že vychádzajúc z uvedených ustanovení zákona a skutkových tvrdení navrhovateľa predbežného opatrenia, po oboznámení sa s pripojenými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je možné vyhovieť. Súd poukázal na to, že pre všetky typy predbežných opatrení platí, že pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia predbežného opatrenia, musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ musí preukázať, z čoho, teda z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ pritom musí deklarovat' opodstatnenie nároku vo veci samej. Je nevyhnutné, aby mu svedčila vecná legitímácia, konkrétne aktívna legitímácia na podanie návrhu. Musí preukázať, že uplatňovanie nároku vo veci samej obstojí, že z jeho strany nejde o šikanózne, resp. zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Už v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Súd uviedol, že v danej veci navrhovateľ žiada predbežným opatrením uložiť odporcovi povinnosť strpieť prechod a prejazd pešo a motorovými vozidlami cez pozemok patriaci odporcovi, pričom toto právo má patriť navrhovateľovi a ním povereným osobám v miere nevyhnutnej na užívanie označenej stavby. Svoje tvrdené právo odvíja od vydržania práva prechodu a prejazdu pešo a motorovými vozidlami, a to navrhovateľa ako aj „dotknutých

podnájomníkov“. Zároveň poukazuje na nebezpečenstvo hrozacej ujmy, ktorá navrhovateľovi vznikne možným uplatnením zľavy z nájomného spoločnosti L. s.r.o. z lízingovej zmluvy, čo povedie k strate očakávaného prínosu. Súd konštatoval, že nemá osvedčené rozhodujúce skutočnosti, ktoré zakladajú nariadenie predbežného opatrenia. Za rozhodujúcu skutočnosť bude potrebné primárne považovať nárok sám. Nie je možné vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vtedy, ak by bol nárok zrejme neopodstatnený a takisto, ak by napríklad samotnému navrhovateľovi ani nepatrilo. Navrhovateľ tvrdí, že nadobudol právo z vecného bremena vydržaním. Občiansky zákonník považuje vydržanie za jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia práva, pri ktorom sa na základe splnenia zákonom osobitne určených podmienok priznávajú právne účinky aj len domnelému právu, vyplývajúcemu z domnelého právneho vzťahu medzi jeho určitými subjektmi, ak toto právo bolo vykonávané počas ustanovenej doby nerušene a nepretržite v dobrej viere, že nejde o právo len domnelé. Súd mal za to, že navrhovateľ v danej veci neosvedčil opodstatnenosť svojho nároku vo veci samej, preto mu nemôže ani patriť právna ochrana prostredníctvom navrhovaného predbežného opatrenia. Navrhovateľ vôbec neuviedol, na základe čoho bol v dobrej viere, že mu právo prechodu a prejazdu predmetným pozemkom patrí, pretože iba poukazuje, že minimálne od roku 2004 prostredníctvom svojho zmluvného partnera L. s.r.o., O. K., prenajíma obchodné priestory ďalším (v konaní tvrdenom dvom) nájomcom, a toto právo bolo ním, resp. ďalšími poverenými osobami nerušene do roku 2015 využívané. Uvedené v žiadnom prípade nezakladá opodstatnenosť vydržania práva z vecného bremena, o to zvlášť, keď navrhovateľ si od samého začiatku bol vedomý, že príľahlý pozemok par. č. XXXX/X k.ú. O. patrí výlučne odporcovi a uvedený pozemok bol nepochybne využívaný aj ako pešia zóna, čo vyplýva z tvrdenia v návrhu, že obrana odporcu má spočívať aj v obmedzovaní chodcov na predmetnom pozemku a je to zjavné aj z priložených fotografií. Sama skutočnosť, že nájomcovia lízingového nájmu navrhovateľa konali spôsobom, ktorý naplňuje možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ešte neznamená, že sú oprávneným držiteľom tohto vecného práva. Takým držiteľom je len ten, kto je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí. Pre úplnosť súd dodal, že navrhovateľ s poukazom na vydržanie práva z vecného bremena nemôže vo veci samej uplatňovať nárok, a to, aby súd zriadil vecné bremeno ako nesprávne uvádza v navrhovanom petite budúceho súdneho konania. Navrhovateľ by sa mohol domáhať iba určovacieho nároku, že mu patrí právo z konkrétneho vecného bremena. V tejto súvislosti súd poukázal na osobitný spôsob vzniku predbežného opatrenia podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, k čomu však návrh navrhovateľa nesmeroval, navrhovateľ ani netvrdil a nepreukazoval nemožnosť zabezpečiť prístup k nehnuteľnosti aj iným spôsobom, aj keď možno za sťažených podmienok. Súd poukázal aj na nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľa v konaní, pretože navrhovateľ ako vlastník stavby a pozemku pod stavbou budovy zjavne nevykonával sám pre seba práva z tvrdeného vecného bremena, tieto boli zrejme vykonávané inými osobami, a to podnájomníkmi obchodného domu. Okrem toho ochrana prostredníctvom predbežného opatrenia sa môže domáhať len účastník konania a nie je možné priznávať určité práva aj iným osobám, ktoré nie sú účastníkmi konania, ktoré označuje navrhovateľ v petite návrhu, ako ním poverené osoby. Rovnako nevykonateľný je navrhovaný petit predbežného opatrenia, keď právo prechodu a prejazdu sa má upraviť v miere nevyhnutnej na užívanie stavby. Súd dodal, že k návrhu vo veci samej nebolo priložené žiadne stanovisko odporcu, aby súd mohol spravodlivo a citlivo posúdiť možný zásah predbežného opatrenia do práv odporcu, ktorý musí okrem iného na svojich pozemkoch zabezpečovať stav bezpečnosti a ochrany chodcov prechádzajúcich cez predmetný pozemok, a to zvlášť na polohu, kde sa predmetný pozemok nachádza; nie je zjavné, čo viedlo odporcu k osadeniu železných stĺpov, či skutočne išlo o neodôvodnený a svojvoľný výkon práva vlastníka pozemku alebo to bolo v dôsledku iných objektívnych dôvodov. Pokiaľ ide o preukázanie existencie hrozacej ujmy, ktorá ma navrhovateľovi vzniknúť v prípade, ak nedôjde k nariadeniu predbežného opatrenia, navrhovateľ neuviedol o akú závažnú a neodstrániteľnú ujmu by išlo, avšak je zjavné, že ide o stratu možného podnikateľského výnosu, čo nepovažoval súd za takú závažnú bezprostredne hroziacu ujmu odôvodňujúcu nariadenie predbežného opatrenia. S poukazom na ust. § 145 O.s.p., keďže zamietnutím návrhu na nariadenie predbežného opatrenia konanie o návrhu navrhovateľa končí, súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože bol v konaní neúspešný (§ 142 ods. 1 O.s.p.)

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie. Poukázal na to, že akceptácia súčasného stavu predstavuje pre neho obmedzenie jeho vlastníckeho práva, vedie k znehodnoteniu nehnuteľnosti, keďže je obmedzený v jednej zo základných zložiek tvoriacich obsah vlastníckeho práva, a to v práve vec užívať a brať z neho úžitky. Tento atribút vlastníckeho práva sa napíňal aj v podobe zabezpečenej

funkčného a nerušeného prístupu a príjazdu motorovými vozidlami k priestorom, ktoré boli špecifikované v návrhu. Opodstatnenosť nároku vo veci samej vidí v potrebe ochrany vlastníckeho práva, a preto naďalej trvá na tom, aby súd určil, že mu patrí právo z vecného bremena, spočívajúce v povinnosti odporcu strpieť právo prechodu a prejazdu pešo a motorovými vozidlami cez pozemok parc. reg. „C“ XXXX/X - ostatné plochy o výmere 640 m², vedenej na LV č. X k.ú. O. navrhovateľom na užívanie stavby súp. č. XXXXX, postavenej na pozemku parc. reg. „C“ XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2157 m², vedených na LV č. XXXX k.ú. O.. Uviedol, že pokiaľ aj súd konštatoval, že nie je možné priznávať určité práva aj iným osobám, ktoré nie sú účastníkmi konania a ktoré navrhovateľ označil ako ním poverené osoby, toto právo prechodu a prejazdu bezpochyby patrí navrhovateľovi a slúži mu na zabezpečenie prístupu motorovými vozidlami k priestorom vymedzeným a špecifikovaným v návrhu bez ohľadu na to, či v týchto priestoroch fungujú prevádzky iných osôb na základe zmluvného právneho vzťahu. Súd namietal nepreukázanie nemožnosti zabezpečiť prístup k nehnuteľnosti aj iným spôsobom, aj keď za sťažených podmienok. K tejto skutočnosti uviedol, že z hľadiska stavebnotechnickej dispozície objektu ide vo vzťahu k priestorom špecifikovaným v návrhu o samostatnú časť objektu, ku ktorej nie je prístup pre motorové vozidlá, najmä nie však výlučne z pohľadu prístupu pre zásobovanie, cez suterén. Príjazd cez príľahlý pozemok je jediným prístupom pre motorové vozidlá k priestorom, čo by bolo preukázateľné v prípade dokazovania. Dodal, že pokiaľ ide o ujmu, táto u neho spočíva v ušlom zisku a znehodnotení objektu, v časti priestorov, ku ktorým bude zamedzený prístup pre zásobovanie. Z pohľadu podnikateľských zámerov ide o značnú ujmu, spočívajúcu v znefunkčnení priestorov špecifikovaných v návrhu a v strate podnikateľského výnosu.

Krajský súd ako odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Predbežné opatrenie je možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho vydať z dvoch dôvodov, a to buď za účelom dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe.

Vydanie predbežného opatrenia predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva bez pochybností o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov riešené v konaní vo veci samej. Platí preto, že nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu dané právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania, t. j. že účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným k povahe veci. Na vydanie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky, vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. Znamená to, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. Zákonná úprava postupu pri vydávaní predbežného opatrenia vyžaduje, aby navrhovateľ súdu preukázal, že je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Neznamená to, že by navrhovateľ musel preukázať, že skutočne výkon rozhodnutia bude ohrozený, je však nutné osvedčiť okolnosti, ktoré svedčia o tejto obave. Okrem tvrdenia osvedčenia právneho vzťahu sa vyžaduje tvrdiť a osvedčiť nárok alebo právo, ktoré je ohrozené.

V prejednávanej veci navrhovateľom žiadané predbežné opatrenie sleduje umožnenie strpieť prechod a prejazd pešo a motorovými vozidlami cez pozemok odporcu, a to navrhovateľovi a ním „povereným osobám“, keď má navrhovateľ za to, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, že je tu hrozba vzniku bezprostrednej ujmy a naliehavosť upraviť dočasne pomery účastníkov.

Zhodne so súdom prvého stupňa bol aj odvolací súd toho názoru, že v danej veci navrhovateľ neosvedčil dôvodnosť nároku na vydanie predbežného opatrenia. V predmetnej veci chýba jeden zo základných predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia, a to potreba dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neuviedol žiadne

také skutočnosti, ktorými by preukázal, že je v súčasnosti potrebné vykonať opatrenia na zamedzenie bezprostredne hroziacej ujmy nariadením predbežného opatrenia spôsobom, ako to žiada navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Okresný súd sa v danej veci nadbytočne zaoberal predpokladmi pre vyhovie návrhu vo veci samej, z hľadiska aplikácie hmotnoprávných ustanovení, týkajúcich sa vecných bremien, pričom na zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia postačilo konštatovať, že v danom prípade navrhovateľ neosvedčil rozhodujúce skutočnosti, ktoré zakladajú nariadenie predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, keďže pre jeho neúspešnosť v odvolacom konaní mu náhrada týchto trov nepatrí.

Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e p r í p u s t n é.**